

**IKIMOKYKLINIO IR (AR) PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS VYKLANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS
IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA**

Mokyklos pavadinimas: Druskininkų lopšelis-darželis „Bitutė“

Mokyklos adresas: Ateities g. 22, Druskininkai

Išorinio vertinimo pobūdis: visuminis vertinimas

Išorinio vertinimo mokykloje data 2021-09-13,14

Vertintojų komanda: Sonata Lažauninkienė, Birutė Žvirblytė, Vaida Vaitiekūnienė.

Mokyklos kontekstas: Druskininkų lopšelis - darželis „Bitutė“ - ikimokyklinio ugdymo programą įgyvendinanti mokykla įsteigta 1985 m. spalio 15 d. Įstaiga išsidėsčiusi pietrytinėje Druskininkų dalyje, miegamojo Kalviškių rajono viduryje, didžioji dalis ugdytinių yra vietiniai Druskininkų gyventojai. Mokykla yra Druskininkų savivaldybės biudžetinė, bendrosios paskirties įstaiga, kurioje veikia 15 grupių, iš kurių: 6 grupės ankstyvojo ikimokyklinio ugdymo (nuo 1 iki 3 metų amžiaus), 9 grupės ikimokyklinio amžiaus.

Mokykloje vadovaujama ikimokyklinio ugdymo programa, kurioje atsispindi originalus mokyklos pedagogų kūrybinis darbas ir akcentuojamas į vaiką ir jo poreikius orientuotas ugdymo turinys, siekiant tenkinti vaikų, tėvų ir pedagogų lūkesčius. Programoje teigiama, kad mokyklos veiklos tikslas – atsižvelgiant į kiekvieno vaiko patirtį, galias, ugdymosi poreikius, vadovaujantis humanistinėmis ir demokratinėmis vertybėmis, užtikrinti optimalią vaiko raidą, padėti pasirengti ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą. Įgyvendinant ugdymo turinį, siekiama, kad ji atitiktų 1-5 metų vaikų raidos bendruosius ir individualius ypatumus, padėtų kiekvienam vaikui darniai augti ir ugdytis visas programoje įvardytas kompetencijas. Netoli mokyklos yra Druskininkų „Saulės“ pagrindinė mokykla, Nemuno upės šlaitas, vaikų žaidimų aikštelės, suteikiančios galimybes vaikų laisvalaikį paversti įdomiu ir prasmingu.

Mokyklos veiklos kokybė buvo vertinama šiose srityse:

Vertindami mokyklos veiklą išorės vertintojai vartojo tokias mokyklos veiklos **kokybės lygį apibrėžiančias sąvokas:**

Veiklos kokybė **labai gera** – nustatyta aiški, nuosekli, stipri vertinamo aspekto raiška, veiklos kokybė leidžia labai efektyviai užtikrinti vaikų ugdymo(si) poreikius.

Veiklos kokybė **gera** – nustatyta vertinimo aspekto raiška, bet ji dar turėtų būti tobulinama apimtimi (fiksota ne visose veiklos situacijose), kokybe (raiška galėtų būti stipresnė).

Veiklos kokybė **minimali** – nustatyta vertinamo aspekto raiška yra nežymi (tik pavieniai ženklai, pasireiškė tik tam tikroje situacijoje), veiklos kokybė turi būti tobulinama, kad užtikrintų vaikų poreikius.

Veiklos kokybė **nepriimtina** – nenustatyta vertinimo aspekto raiška arba ji yra neigiama, veiklos kokybė yra nepakankama ir turi būti iš esmės tobulinama, kad užtikrintų vaikų poreikius.

Mokyklos atskirų vertinimo sričių ir veiklos kokybės lygio apibūdinimai:

3 lygis (išskirtinė praktika) – veiklos kokybė **labai gera**, t. y. vertinamų rodiklių raiška aiški, nuosekli, ryški.

2 lygis (veiksminga praktika) – veiklos kokybė **gera**, t. y. nustatyta vertinamų rodiklių raiška, bet ji dar turėtų būti tobulinama apimtimi, kokybe.

1 lygis (gera pradžia) – veiklos kokybė **minimali**, t. y. vertinimų rodiklių yra nežymi (tik pavieniai ženklai, pasireiškė tik tam tikroje situacijoje), veiklos kokybė turi būti tobulinama, kad užtikrintų vaikų poreikius.

0 lygis (neatitinka vertinimo kriterijų) – veiklos kokybė **nepriimtina**, t. y. nenustatyta vertinimo aspekto raiška arba ji yra neigiama, veiklos kokybė yra nepakankama ir turi būti iš esmės tobulinama, kad užtikrintų vaikų poreikius

Mokyklos vertinimo sričių įvertinimai ir jų pagrindimas

Analizuojant mokyklos veiklą ir darant išvadas apie mokyklos veiklos sričių kokybės lygius, stiprybes ir tobulintinus aspektus remtasi mokyklos kontekstu ir ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programos vykdančios mokyklos veiklos kokybės vertinimo modeliu, kuris glaudžiai siejasi su Geros mokyklos koncepcija ir yra paremtas mokslininkų įžvalgomis apie šiuolaikinei ikimokyklinio ugdymo mokyklai keliamus reikalavimus

užtikrinant kokybiškas paslaugas vaikams ir jų šeimoms. Išorinio vertinimo metu, siekiant įvertinti mokyklos veiklos kokybę 1–6-tose srityse, stebėta mokytojų veikla su vaikais 6 grupėse, po stebėjimo vyko pokalbiai su mokytojais, susipažinta su mokytojų pateikta dokumentacija. Apibendrinus visose grupėse stebėtas veiklas ir pokalbius su mokytojais, vertintojai bendru sutarimu priėmė sprendimus dėl kiekvieno rodiklio ir kiekvienos srities kokybės lygio apibendrinto vertinimo (atskiro rodiklio kokybės lygis mokyklai gautas apskaičiuavus to rodiklio vidurkį, t. y. sudėjus visų stebėtų grupių to rodiklio vertinimus ir padalinus gautą sumą iš stebėtų grupių skaičiaus). Analogiškai apskaičiuotas ir kiekvienos srities apibendrintas kokybės lygis. Vertinant 7-tą mokyklos veiklos sritį, vyko viena tikslinės grupės diskusija, kuriose dalyvavo tėvų, mokytojų, mokyklos tarybos, savivaldos institucijų atstovai. Ataskaitoje pateikiami sėkmingos praktikos pavyzdžiai ir tobulinti veiklos aspektai, kuriuos vertintojai užfiksavo stebėjimo ir pokalbių metu, analizuodami pateiktus dokumentus. Tiek sėkmingos praktikos pavyzdžiai, tiek ir tobulintini veiklos aspektai pateikti nurodant kokio vaikų amžiaus grupėje jie buvo užfiksuoti, tikintis, kad mokyklos mokytojai aktyviai bendradarbiaus, kartu aptars vertintojų pateiktą ataskaitą, sėkmingai dalinsis gerąja patirtimi ir tobulins mokyklos veiklą.

1. VAIKO GEROVĖS srities bendras vertinimas – 2

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
1.1. Vaikų psichologinis ir fizinis saugumas – 2 lygis	<p>Grupėse vyrauja gera nuotaika, nėra įtampos, vaikai linksmi, atsipalaidavę, vaikai pasitiki mokytoja, laisvai kalba, bendrauja, kreipiasi į ją vardu (I, L).</p> <p>Visi vaikai įsitraukę į veiklas, nėra atstumtų vaikų (I, L).</p> <p>Aplinka neperkrauta baldais ir priemonėmis (I, L).</p> <p>Grupėse taikomos emocinio ugdymo „Zipio draugai“, „Kimochis“ programos, kurių metu vaikai mokomi tinkamais būdais reikšti emocijas (I, L).</p> <p>Grupėse yra tokių priemonių emocijų ugdymui kaip emocijų termometras, emocijų paveikslėliai (L)</p> <p>Pedagogai žino daug įvairių būdų, kaip padėti vaikams nusiraminti - kvėpavimo pratimai, skaičiavimas, popieriaus plėšymas, baliono pūtimas, kamuoliuko minkymas (I).</p>	<p>Dalis žaislų, priemonių yra senos, susidėvėję (dėlionės, kaladėlės) (I).</p> <p>Vyrauja priemonės ir žaislai, pagaminti iš plastiko - plastikiniai kamuoliukai, plastikinės mašinos, plastikiniai konstruktoriai (I).</p> <p>Kai kuriose grupėse stinga nuotraukų, paveikslėlių, iliustruojančių skirtingas žmonių emocijas (I).</p> <p>Baldai, priemonės, žaislai iš dalies atitinka vaikų amžių. Vaikų knygos, iliustracijos, stalo žaidimai bei tokie žaislai kaip lėlės, vežimėliai, kamuoliai, kaladėlės, mašinėlės ir kt., skirtos jaunesnio amžiaus vaikams (I).</p> <p>Nepakankamai ugdymui(si) išnaudoti grupės, rubinėlės, miegamojo sienų bei baldų paviršiai (I).</p> <p>Grupių aplinkos tvarkingos, tačiau reikalingas remontas (I).</p>

	Baldai, priemonės, žaislai švarūs, saugūs, atitinka higienos normas (I).	
1.2. Mokytojo sąveika su vaikais -2 lygis	<p>Mokytojas tolygiai bendrauja su visais vaikais (L). Mokytojai kalbasi su vaikais jų akių lygyje, dažniausiai pritūpę, atsiklaupę, atsisėdę ant grindų (I, L). Mokytojas palaiko pozityvų neverbalinį ryšį su vaikais juos apkabindamas, nešiodamas, nusišypsodamas, glostydamas (L). Mokytojas rodo susidomėjimą vaikų veikla (I, L). Ryte pasitinkant vaikus mokytoja teiraujasi apie jų nuotaiką, veiklos metu (reikalui esant) domisi vaikų savijauta, atkreipia dėmesį į kiekvieną vaiką, kuriam išskirtinai reikalinga pagalba. Mokytoja su ugdytiniais pajuokauja, atsakomuoju būdu palaiko vaikų humorą (I). Vaikams suteikiama galimybė pasidalinti pareigomis (pvz., budintys vaikai padeda dengti stalus) (I).</p>	<p>Dienos eigoje stinga vaikų pasiūlytų ir įgyvendintų idėjų. Mokytojas nekoreguoja veiklos turinio pagal vaikų pasiūlymus, neskatina individualios ir mažomis grupelėmis veiklos, vyrauja grupinės veiklos (I). Veiklos metu mokytojas dominuoja veiklose, vengdamas užduoti atvirus klausimus, dažnai nesulaukęs mokytojas pats į juos atsako. Diskusijos vykdomos skubotai, klausimai kartojasi, vaikai skubinami atsakyti (I). Mažai grupių aplinkoje eksponuojamų vaikų darbelių. Vyrauja vienos rūšies – piešti darbeliai, pvz. nėra vaikų išsaugotų statinių, sukonstruotų objektų ir kt. (I).</p>
1.3. Vaikų tarpusavio sąveika – 2 lygis	<p>Grupėse yra iškabintos grupės taisyklės (I, L). Pastebimas rūpestis mažesniais, SUP poreikių turinčiais vaikais, kurie patiria daugiau sunkumų (I). Grupės aplinkoje yra vaizdinių priemonių su visų vaikų nuotraukomis (I).</p>	<p>Grupių taisyklės dubliuojamos – paprastai grupėse jų matomi pakabinti net keli variantai (I, L). Grupių taisyklės šabloniškos, pvz. 5 pirštų taisyklė. Pastebima, kad vaikai ir tėvai nedalyvauja grupių taisyklių kūrimu, todėl vaikams sunku jų laikytis. Ne visose grupėse sukurta taisyklių laikymosi kultūra: vaikai neprisimena susitarimų, vengia atsiprašyti, nesulaukia eilės, žaidimo ir veiklos proceso metu vyrauja triukšmas, vaikai nelinkę dalintis priemonėmis, žaislais (I). Kai kuriose grupėse taisyklės kabo aukštai, pavyzdžiui virš spintos, vaikams neprieinamoje vietoje ir ne vaikų akių lygyje (I). Esama pakabintų grupėje taisyklių, kurių formuluotės apibūdinamos neiginiiais, pvz. nesiskundžiu, netrukdu, nepamirštu ir kt. (I)</p>

		<p>Veiklose pastebimas auklėtojos dominavimas, stinga vaikų nuomonės, požiūrio, vertinimų, diskusijų (I). Grupėje tik fragmentiškai pastebimi žaismingi dienotvarkės pokyčių ženklai, ritualai, maloniai kviečiantys į ratelį, praustis rankyčių, susitvarkyti žaislus, ruoštis į lauką (I).</p>
<p>1.4. Lygios galimybės visiems vaikams ugdytis ir tobulėti – 2 lygis</p>	<p>Mokytojas su vaikais bendrauja pagarbiai (I, L). Šeimų atstovai kviečiami į grupę papasakoti apie savo profesijas, arba vaikai kviečiami apsilankyti tėvų darbovietėse, pvz. vaikai vyko pas vieną iš grupės vaikų mamų, kuri dirba Druskininkų Eglės sanatorijoje (I). Grupėse yra nusiramino nameliai, šviesos stalai, spindintys kamuoliai ir kt. Grupės priemonės ir veiklos neskirstomos į berniukų ir mergaičių, yra visiems bendros (I, L). Vaikai skatinami suprasti, kad nėra vyriškų ar moteriškų profesijų, moteriškų ar vyriškų darbų šeimoje. Pvz. pokalbio apie saugų elgesį kelyje metu vaikams buvo pasiūlyta visiems pasimatuoti saugaus eismo atributiką (šalmus, atšvaitus, liemenes). Ugdytinei pasiteiravus ar nesiskiria berniukų ir mergaičių saugaus eismo atributika, buvo maloniai paaiškinta, kad ne, taip pat pasakyta, jog vairuoti ar dirbti policininku gali tiek vyrai, tiek moterys, tiek tėčiai, tiek mamos (I). Grupėje kuriama ugdymąsi skatinanti aplinka. Ant sienų iškabinti plakatai skatinantys domėtis įvairiais ženklais: abėcėle, geometrinėmis figūromis, skaičiais ir pan. (I).</p>	<p>Vyrauja organizuota ir mokytojos vadovaujama veikla, todėl vaikams sudaromos ribotos galimybės savarankiškai rinktis veiklą (I). Priemonės veiklos metu išdalina ir paduoda mokytoja, todėl ribojamas vaikų savarankiškumas ir galimybės patiems rinktis priemones (pvz. pedagogas parenka guašo spalvą, teptuką kuriuo dažys vaikas, pasirūpina vandeniu, reikalingu dažymui ir kt.) (I). Grupės ugdymo(si) aplinkoje nėra pakankamai įvairių ugdomųjų priemonių, skirtų spec. poreikių vaikams. Minimaliai, fragmentiškai atsispindi šios detalės - pvz. autizmo spektrą turinčiam ugdytiniui - įrengta nusiramino palapinė grupės miegamajame. (I).</p>

2. UGDYMOŠI srities bendras vertinimas – 2

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
<p>2.1. Spontaniška vaiko inicijuota veikla (aš pats) – 2 lygis</p>	<p>Grupėje yra vaikų pasiekimų aplankai, kuriuose kaupiami vaikų kūrybiniai darbai, kita vaiko pasiekimus iliustruojanti medžiaga, įrodanti pačio vaiko iniciatyvas (I, L).</p> <p>Lyderiaujantis grupės ugdytinis pasiūlė vaikams žaidimo “Pele, pele pas ką žiedas žydi?” metu pakeisti žaidimo taisykles, taip pat gražiai pasiūlė iš eilės pasidalinti “vedančiojo” žaidimą pozicija (I).</p>	<p>Vyrauja organizuota ir pedagogo rodoma veikla, todėl vaikams trūksta laiko žaisti savarankiškai, įgyvendinti savo idėjas ir sumanymus (I).</p> <p>Pedagogas dažnai neišlaukia, ateina į pagalbą ir veikia už vaiką jo neprašytas (I). Mokytojai nepakankamai pasitiki vaikų gebėjimais, juos ragina, neduoda laiko vaikui pačiam įveikti (pabaigti) užduotis ir/ar kitas veiklas (I).</p> <p>Fragmentiškai, labai mažai apčiuopiamos veiklos “aš pats” momentai: antrinių žaliavų rūšiavimas ugdomosios veiklos metu vyko “paskirsčius” <i>pačiai</i> mokytojai: <i>pačios</i> mokytojos išbarstytos priemonės, <i>pačiai</i> mokytojai vadovaujant jos surenkamos, <i>pati</i> mokytoja apsprendžia vienos ar kitos veiklos pradžią ir pabaigą (I).</p> <p>Vaikams nepakankamai sudaromos sąlygos ieškoti papildomos informacijos (po išvykos) naudojant skirtingus informacijos šaltinius (knygas, skaitmenines technologijas, vaizdinę medžiagą) (I).</p> <p>Grupėse trūksta tyrinėjimo ir eksperimentavimo erdvių ir priemonių, kurios “išprovokuotų” patį vaiką grupuoti objektus, apibendrinti elementarią informaciją, darant išvadas, bei vertinant informacijos tinkamumą ir patikimumą (I).</p>
<p>2.2. Patirtinė vaiko veikla – 2 lygis</p>	<p>Vaikai dalyvauja tyrinėjimuose, bandymuose: pvz. miško paklotės, dirvožemio tyrinėjimai lauke, bandymai su daržovėmis, su sėklomis, bandymai su vandeniu – vandens šaldymas, spalvinimas (I).</p> <p>Išplėtoti patirtinės/pažintinės veiklos aspektai: vaikams sudaromos galimybės dalyvauti pažintinėse išvykose, ekskursijose, ekologiniuose projektuose. Ugdytiniai keliauja ir tyrinėja artimiausias miesto</p>	<p>Grupėse trūksta pažintinei veiklai skirtų priemonių, labai mažai eksperimentams ir tyrinėjimams skirtų erdvių (I).</p> <p>Veiklose nėra skatinama laisva diskusija, kurių metu vaikai aptartų, kaip sekėsi dirbti, kokius pavyko įvykdyti eksperimentus, domėtis vienas kito atradimais (I).</p>

	<p>transporto gatves, sankryžas, lankosi kitų miestų (rajonų) antrinių žaliavų pertvarkymo centruose (I). Demografinė ir geografinė aplinka sudaro palankias galimybes turimas žinias pritaikyti praktiškai: vaikai išvykos į mišką metu natūraliai rūšiuoja atliekas, antrines žaliavas. Procesas organizuojamas saugiai, naudojant atitinkamas saugos ir švaros priemones (I). Vienoje iš grupių įrengti mini atliekų rūšiavimo konteineriai, skatinantys nuolatinį vaikų mokymąsi gyventi švariai ir pagarbiai artimiausiai aplinkai (I).</p>	<p>Pasiūlytas meninės veiklos užsiėmimas (EKO konteinerių aplikacija) vyko skubotai, dalinai darbą atliekant mokytojai. Nebuvo pasiūlyta keli ar daugiau variantų atliekant darbelį, neišplėtotas pokalbis ar diskusija apie pasirinkimo galimybes (I).</p>
<p>2.3. Žaidimas – 2 lygis</p>	<p>Pedagogai inicijavo keletą žaidimų sudarant palankią nuotaiką vaikų savijautai. Ryte vaikai dar nebuvo itin aktyvūs, todėl pasiūlytas lėtesnio tempo žaidimas, padedantis vaikams prasiblaškyti. Vėliau pasiūlytas aktyvesnis muzikinis ratelis-žaidimas, padedantis atsipalaiduoti po grupinio pokalbio, kuriame vaikai buvo susikoncentravę ir pakankamai ilgai išlaikė susikaupimą ir dėmesį (I).</p> <p>Palanki lauko aplinka ir miško teritorija leido vaikams žaisti laisvai, žaidimui pasirenkant natūralias gamtines medžiagas (I).</p> <p>Grupės dienvakšėje buvo numatytas laikas vaikų žaidimams lauke. Lauko žaidimai buvo orientuoti į dienos veiklos tematiką - atliekų rūšiavimą (I).</p>	<p>Dienos eigoje pastebėta mažai vaiko iniciatyvos kuriant žaidimus. Nepakankamai išlaikyta pusiausvyra tarp spontaniško vaikų pasiūlyto ir pedagogo suplanuoto žaidimo. Daugumą žaidimų inicijavo ir jiems vadovavo pedagogas (pvz. per 2 val. dvi dainelės, pokalbis, meninė veikla su dažais, judrus žaidimas, kurio metu buvo ieškoma grupėje pasislėpusios bitutės) (I).</p> <p>Maža žaidimų įvairovė – vyrauja grupiniai, žodiniai žaidimai, kuriuose dominuoja pedagogas, o vaikai daugiau atkartoja tai, kas jiems sakoma, rodoma (pvz. dienos eigoje eilėraštas „Labas rytas“, Rankyčių plovimo dainelė, dainelė apie „Vorą“) (I).</p> <p>Grupės erdvės ne pilnai išnaudojamos skatinti vaikų žaidimų įvairovę, pvz. miegamojo patalpa daugiau skirta vaikų poilsiui (I).</p> <p>Pastebimi tik fragmentai žaidžiant skirtingo tipo žaidimus (pagal amžių, pomėgius, situaciją) (I).</p> <p>Stebėti žaidimai pakankamai seni (“Šiaudų batai, kanapiniai padai”, “Pele.. pele pas ką žiedas žydi?”); trūksta inovatyvių, natūraliai vaikus sujungiančių bendrauti, bendradarbiauti ir priimti bendrus susitarimus žaidimų (I).</p>

		<p>Žaidimai trunka neilgai, yra nesudėtingi, remiasi kasdieniais siužetais, nepastebėta fantastinių siužetų, besiremiančių pasakų, knygučių siužetais (I).</p> <p>Vaikams nepasiūlyta idėja patiems kurti žaidimus, vyresniojo amžiaus vaikai neturi galimybės patys paprašyti mokytojo prisijungti prisiimant vieną ar kitą vaidmenį (I).</p>
--	--	--

3. UGDYMO APLINKŲ srities bendras vertinimas – 2

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
3.1. Fizinė aplinka – 2 lygis	<p>Grupių aplinka neperkrauta (I, L).</p> <p>Vaikams užtikrinimas teisės aktais numatytas vaikų buvimo ir ugdymo(si) lauke laikas (I, L).</p> <p>Didelė lauko žaidimų aikštelė. Joje esančios priemonės sutvarkytos, saugios atitinka higienos normų reikalavimus. Žalumos plotai tinkamai prižiūrimi, išnaudojami vaikų judriajai veiklai (I).</p> <p>Po pokalbio su mokytojais metu išsiaiškinta, jog dėl epidemiologinės situacijos minkšti ir kiti esamos situacijos neatitinkantys žaislai iš grupių išnešti. (I, L).</p>	<p>Kai kurie baldai, įranga, priemonės senos, bet vaikų saugumui pavojaus nekelia (I).</p> <p>Maža priemonių įvairovė (pvz., grupių erdvėse trūksta priemonių, skirtų tyrinėjimams, eksperimentams, siužetiniams, vaidmeniniams žaidimams plėtoti) (I).</p> <p>Ugdymo(si) tikslams ne pilnai išnaudojamos visos erdvės, pvz. ugdymo(si) reikmėms ne pilnai įgalinti įstaigos koridoriai, miegamieji (I).</p> <p>Vidaus patalpose trūksta arba visai nėra užrašų ant baldų, durų, palangių, skirtų vaikų sudominimui raidėmis (I).</p> <p>Daug plakatų kabo aukštai, ne vaikų akių lygyje, yra labai mažo formato, sunkiai įžiūrimi (pvz. gimtadienių ratas) (I).</p> <p>Dalyje grupių ugdymo(si) aplinka nėra suskirstyta į aiškiai apibrėžtas mažesnes erdves (pagal ugdomas kompetencijas, veiklos centrus, kampelius ar kt.) su tam tikrai veiklai tinkamomis priemonėmis, skatinančiomis tyrinėti, žaisti ir ugdytis. Baldai ir priemonės išdėstyti “ratu”(I).</p>

<p>3.2. Socialinė-emocinė aplinka – 3 lygis</p>	<p>Mokytojas formuoja saugų prierašumą: nuosekliai rūpinasi kiekvienu vaiku, yra fiziškai ir psichologiškai prieinamas (I, L). Mokytojas su vaikais palaiko akių kontaktą, bendrauja balso tonu, reiškiančiu susidomėjimą, (I, L). Grupėje kuriami šilti, vaikų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, tėvų (globėjų), kitų vaiko artimųjų santykiai, puoselėjami ir kuriami gyvenimo grupėje ritualai (šilti pasisveikinimai ir atsisveikinimai, „ryto ratas“, kitos tradicijos (I).</p>	
<p>3.3. Pažintinė aplinka – 2 lygis</p>	<p>Mokykloje matomi aplinkos saugojimo ženklai: yra šiukšlių rūšiavimo konteineriai. Vaikams organizuojamos ekskursijos į Alytaus atliekų tvarkymo centrą, kur vaikai supažindinami su atliekų rūšiavimu, atliekų perdirbimu, antriniu panaudojimu (I). Vaikai skatinami sudėti priemones į vietas, sutvarkyti žaislus (I). Siekdami ugdymo(si) tikslų vaikai dalyvauja įvairiose išvykose. Pastebima išvykų įvairovė: išvyka prie parduotuvės „Lidl“ šviesoforo, į Druskininkų priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą, į Alytaus atliekų tvarkymo centrą, į Karolio Dineikos sveikatingumo parką, į mišką prie Eglės sanatorijos (I).</p>	<p>Kiemo erdvėse per mažai stacionarių lauko žaidimų įrenginių, priemonių. Įstaigos lauko žaidimų aikštelės nepakankamai išnaudotos vaikų aplinkos pažinimo, eksperimentų ir tyrinėjimų skatinimui: nėra daržų, šiltnamių ir/ar pan.</p>

4. UGDYMO STRATEGIJŲ srities bendras vertinimas – 2

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
<p>4.1. Ugdymo strategijos, padedančios vaiko asmenybinei raidai – 2 lygis</p>	<p>Mokytojai sudaro ugdytiniais maksimalias galimybes patiems valgyti, savarankiškai rengtis, pasirūpinti asmenine higiena (I). Sukurtos realios situacijos, padedančios vaikams įsisavinti tinkamo socialinio gyvenimo taisykles viešosiose vietose, gamtoje ir kitose svetimose</p>	<p>Pedagogas slopina vaiko iniciatyvą ir norą pasisakyti prašydamas tyliau elgtis, pvz. nuolat sakoma ššš, tyliau/arba tavo kojytės turi tyliau trepsėti ir pan. (I) Pedagogas veddamas veiklą perima beveik visą iniciatyvą, daug kalba, parenka priemones, jas išdalina, todėl vaikams lieka mažai iniciatyvos ir</p>

	<p>aplinkose. Vaikai drąsinami draugiškai sutikti į grupę atėjusius vaikus ar suaugusius (pasisveikinti, atsisveikinti, prisistatyti, paklausti kito žmogaus vardo ir kt.) (I).</p> <p>Skatinamas noras drauge pasidžiaugti, pasijuokti, bet ne išjuokti ar sumenkinti (I).</p>	<p>laisvės patiems rinktis (pvz. tapymo veikla: vaikai dažo dantuką – vaikams parenkama spalva, teptukas, atnešamas vanduo, pasakoma kaip užduotis turi būti atlikta, reflektuojant į atliktą darbą ir uždavus vaikams klausimą, dažnai pedagogas pats atsako už vaiką) (I).</p> <p>Dienos veiklos, perėjimai nuo vienos veiklos prie kitos tik iš dalies atspindi susitarimus tarp pedagogų ir vaikų. Labai minimaliai ir fragmentiškai taikomos kūrybinės idėjos dėl vaikams lengvai atpažįstamų ir įsimintinų ženklų, pvz. vienoje grupėje tvarkymosi laikui naudojamas smėlio laikrodis (I).</p> <p>Kiekvienos naujos rutinos ir/ar ją žyminčio ženklo neatspindi žaismingi fragmentai: muzika, varpelis, rankų gestai, “graži mokytojo tyla centre” ir pan. (I). Mokytojas neperleidžia vaikams atsakomybės paeiliui organizuoti pažįstamas ir daugumos vaikų jau įsisavintas rutinas/ ritualus (I).</p> <p>Vaikai nepakankamai skatinami prisiimti atsakomybės už tam tikras pareigas grupėje (pvz. susitvarkyti žaidimo vietą, sudėti atgal priemones, tvarkingai padėti nurinkti lėkštes po pietų ir kt.)(I).</p> <p>Pritrūko vaikų ugdymosi iniciatyvų - “aš kažką bandau, imuosi iniciatyvos ir man tai pavyksta”. Epizodiškai skatinamas suvokimas "aš pats- galiu!" (I)</p>
<p>4.2. Ugdymo strategijos, skatinančios vaiko mokymosi procesą – 2 lygis</p>	<p>Mokytojas savo pavyzdžiu demonstruoja, kaip bendrauti be pykčio, išsakyti ir išklausti skirtingas nuomones, spręsti konfliktines situacijas (I).</p> <p>Vienoje iš vyresniojo amžiaus vaikų grupių, pradedant naują saugaus eismo temą, buvo išsiaiškinta ką vaikai apie tai jau žino. Buvo paprašyta papasakoti apie turimą patirtį, galbūt įvykusius nelaimingus</p>	<p>Ugdomųjų veiklų epizoduose mažai matoma tyrinėjimų, vaikams keliamų iššūkių situacijų, vaikai neskatinami kelti klausimų ir ieškoti atsakymų (I).</p> <p>Nepastebėta žaidimų įvairovė (I).</p> <p>Grupėse tik fragmentiškai taikomas dialogiško komunikavimo modelis vienas kalba, kiti klauso; mažai galimybių pasisakyti rūpimu klausimu; prie</p>

	<p>atsitikimus, galimas apsisaugojimo kelyje galimybes (I).</p> <p>Mokytojai sukuria aplinką, pasiūlo veiklą, kurios padeda lavinti įvairius vaikų gebėjimus visoms vaiko raidos sritims – sveikatos, socialinei, kalbos, pažinimo, meninei (I).</p>	<p>kito klausimo pereinama per greitai, kai dar ne visų nuomonės ar klausimai išklausti (I).</p> <p>Nebuvo kuriamos iššūkio situacijos, siekiant palaikyti vaikų motyvaciją ir susidomėjimą, pasiūlant išbandyti tai, kas neįprasta, nauja ar sudėtinga, reikalauja pastangų (I).</p> <p>Mokytojai pastebi, kad vaikai nesidomi veikla (stumdosi, nerimsta, šurmuliuoja, neklausau auklėtojos pasakojimo ir pan.), tačiau jos (veiklos) nekeičia, atsižvelgiant į vaiko gebėjimų lygį, galimybes, poreikius ir/ar pasiūlymus (I).</p> <p>Veikla per mažai individualizuojama, diferencijuojama (I).</p>
--	--	---

<p>4.3. Ugdymo strategijos, palaikančios žaidimą, kaip pagrindinę vaiko veiklą – 1 lygis</p>	<p>Grupėse skiriama laiko vaikų žaidimams, vyrauja didaktinio, ugdomojo pobūdžio žaidimai (I). Organizuojami muzikiniai rateliai-žaidimai (I). Vaikai laisvai žaidžia lauke (įstaigos kieme, miške) (I).</p>	<p>Įstaigoje nesukurta strategija, kad žaidimas turi būti - viena iš pagrindinių vaiko veiklų darželyje. Mokytojas tik fragmentiškai pritaiko ir padeda pasirinkti vaikų amžiui ir raidos etapui tinkamas žaidimo strategijas ir žaidimo priemones (I). Vaikai neskatinami „išmokti“ naujų dar nepažįstamų, sudėtingesnių žaidimų, judėti nuo pavienio žaidimo ir žaidimo su suaugusiuoju link žaidimo poroje su kitu vaiku ir žaidimo mažoje grupelėje su kitais vaikais (I). Mokytojas organizuoja žaidimą ir pats betarpiškai jam vadovauja, neskatinamas pačių vaikų tapti žaidimo vedėjais ir organizatoriais. Ugdytiniai neskatinami žaidimo metu siūlyti idėjas, kurti netikėtas žaidybines situacijas (I). Mokytojai pokalbio metu pateikė labai apibendrintus bendro žaidimo apibūdinimus, neišsakė išsamesnės refleksijos, kiek kam ir kokių žaidimų reiktų jo grupėje (I). Vertinimo metu pasigesta žaidimų įvairovės (siužetiniai, vaidmeniniai, statybiniai, kūrybiniai, funkciniai žaidimai) ir ypač „laisvo“ žaidimo grupėje elementai(I).</p>
---	--	---

5. PASIEKIMŲ VERTINIMO IR UGDYMO PLANAVIMO srities bendras vertinimas – 3

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
<p>5.1. Pasiekimų vertinimas – 3 lygis</p>	<p>Tėvai yra įtraukiami į vertinimo procesą - du kartus per metus (rugsėjo – spalio, gegužės mėn.) vertina vaikų pasiekimus ir juos fiksuoja pasiekimų kreivėse (I, L). Mokslo metų pradžioje ir eigoje vedami individualūs pokalbiai su grupių tėvais, kurių metu aptariami vaiko pasiekimai. Mokytojas sužino tėvų lūkesčius, vaikų stiprybes, pomėgius, turimas problemas. Į tai</p>	

	<p>atsižvelgiama planuojant ilgalaikius ir trumpalaikius ugdomuosius planus (I, L).</p> <p>Pagal įstaigos nustatytą formą mokytojas vaikų pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų aplanke ir skaitmeninėje erdvėje „Mūsų darželis“, braižydamas pasiekimų kreives (I, L).</p> <p>Grupėje sudarytos sąlygos vaikui vertinti ir įsivertinti savo veiklą (organizuotos veiklos pabaigoje vaikai skatinami savo veiklą įsivertinti panaudojant įsivertinimo dėžutę) (I).</p>	
5.2. Ugdymo planavimas – 2 lygis	<p>Ugdomosios veiklos plane derinama pedagogo tikslingai numatyta, į vaikų pasiekimus orientuota ir spontaniška, savaime kylanti pačių vaikų sumanyta veikla (I, L).</p> <p>Planuose numatytos galimybės vaikams dalyvauti tiek individualiose, tiek veiklose grupelėmis, tiek grupinėse veiklose (I, L).</p>	<p>Matomos minimalios grupės plano korekcijos savaitės eigoje, reaguojant į pasikeitusią situaciją, vaikų poreikius ir susidomėjimą (I, L).</p> <p>Ne visi planai užtikrina veiklų tęstinumą ir remiasi veiklų refleksijų išvadomis (I, L).</p>

6. BENDRADARBIAVIMO SU VAIKŲ ŠEIMOMIS srities bendras vertinimas – 3

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
6.1. Šeimos kultūros pažinimas – 3 lygis	<p>Mokytojas gerbia šeimų privatumą ir tik gavęs sutikimą, dalinasi informacija apie vaiką su kitais specialistais (I, L).</p> <p>Tėvams leidžiama susipažinti tik su jų vaiko pasiekimų aplanke ar kitais asmeniniais dokumentais (I, L).</p> <p>Tėvai kviečiami į mokykloje vykstančius renginius, šventes, prisideda prie jų organizavimo.</p> <p>Kiekvieną rytą (įstaigos mastu) vaikus ir jų šeimas pasitinka ritminga muzika lauke. Visi įstaigos darbuotojai mandagūs, nuotaikingi, pasisveikina, užkalbina, laisvai bendrauja, kalbasi su šeimomis, taip išsiaiškindami jų lūkesčius ir poreikius.</p>	

<p>6.2. Partnerystė su šeima – 2 lygis</p>	<p>Mokytojas stiprina tėvų pasitikėjimą savo jėgomis, auginant vaiką, teigdamas individualias konsultacijas ir patarimus, kaip būtų galima elgtis konkrečiu atveju, pvz. siūlo žaidimus, priemones, norint sustiprinti vieną ar kitą vaiko gebėjimą (L).</p> <p>Tėvams aktuali informacija skleidžiama naudojant įvairius kanalus: susirinkimų, individualių pokalbių metu, uždaroje grupėje socialiniuose tinkluose, skaitmeninėje „mūsų darželis“ platformoje, grupės stenduose (I, L).</p> <p>Darželyje organizuojami grupių tėvų atstovų pasitarimai, kur išdiskutuotos ir apibendrintos temos vėliau analizuojamos mokyklos taryboje.</p> <p>Vaikai gauna reikalingą mokykloje dirbančių specialistų pagalbą, tėvai informuojami apie jų vaikui naudingas paslaugas ir už mokyklos ribų.</p> <p>Tėvai aktyviai dalyvavo įstaigos ugdymo kokybės įsivertinimo procese.</p>	<p>Nepakankamai informatyvi įstaigos svetainė. trūksta informacijos apie darželio ir grupių aplinkas, organizuojamus, renginius, vykdomus projektus. Neapibrėžiamos specialistų funkcijos, pedagogų patirtis ir išsilavinimas, minimaliai pristatoma darbo grupių veikla.</p>
--	--	---

7. SRITIS – BESIMOKANČIOS ORGANIZACIJOS KULTŪROS bendras kokybės lygis – 3

Rodiklis ir jo kokybės lygis	Sėkmingos praktikos pavyzdžiai	Tobulintini veiklos aspektai
<p>7.1. Mokyklos veiklos vadyba – 2 lygis</p>	<p>Paskutiniai dokumentai - įstaigos strateginis, metinis planas, ikimokyklinio ugdymo programa, dokumentai, susiję su vaikų pasiekimų vertinimu, buvo rengiami specialiai sudarytose darbo grupėse, pasiskirstant darbus ir atsakomybes.</p> <p>Vieningai taikomi lopšelio grupėse adaptacijos metu susitarimai. Tėvai jau prieš rugsėjį būna supažindinami su įstaigos veikla, po to gali aplankyti grupes ir susipažinti su pedagogais, pirmas dienas leidžiama pabūti kartu su vaikais, po to ugdytiniai paliekami vieni, be tėvų grupėse. Tėvai patenkinti adaptacijos modeliu.</p>	<p>Kai kurie pedagogai dar nelinkę savęs realizuoti lyderystės kontekste dėl šių priežasčių – nesenai dirbatys, tik pradėję stidijuoti šią specialybę</p>

	<p>Darbuotojų adaptacijos palengvinimui įstaigoje įgyvendinama mentorystės praktika - daugiau patirties turintys pedagogai teikia profesinę pagalbą neseniai pradėjusiems dirbti pedagogams.</p> <p>Mokykla turi socialinių partnerių, su kuriais palaiko nuolatinį ryšį: Druskininkų „Saulės“ pagrindinė mokykla, Druskininkų lopšelis-darželis „Žibutė“, Druskininkų sporto centras.</p> <p>Su Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Vaikų reabilitacijos skyriumi Druskininkų „Saulutė“ ir Druskininkų pedagogine-psichologine tarnyba bendradarbiaujama teikiant pagalbą SUP poreikių turintiems vaikams.</p> <p>Mokykla yra dalyvavusi Respublikiniuose projektuose, tokiuose kaip „Lietuvos mažųjų žaidynės“, „Sportuojanti mergaitė“.</p>	
7.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas – 3 lygis	<p>Pedagogai turi galimybę pagal poreikius dalyvauti įvairiuose mokymuose, skirtuose jų profesiniam tobulėjimui. Dalyvauja savivaldybės iniciatyva organizuojamuose mokymuose. Profesiniam tobulėjimui naudoja skaitmeninėje plotmėje prieinamą informaciją, pvz. pedagogas.lt, rengiamus mokymus.</p> <p>Mokytojai savo darbo rezultatus apmąsto ir įsivertina pildydami nustatytos formos savianalizės anketą.</p>	
7.3. Lyderystė mokymuisi – 2 lygis	<p>Mokytojai pasitiki savo formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbininkais ir padėjėjais ir pasitelkia į pagalbą sprendžiant įvairius klausimus, iškilusius sunkumus, pvz. dėl darbo laiko, dėl sunkumų, kilusių dirbant ir teikiant pagalbą SUP turintiems vaikams.</p>	<p>Pedagogams trūksta konkrečios praktikos pavyzdžių, pasidalijimo gerą praktika su socialiniais partneriais, kadangi Druskininkų savivaldybėje yra vos 4 darželiai.</p>
7.4. Mokyklos savivalda – 3 lygis	<p>Veikia įstaigos taryba, kurią atstovauja ir iš tėvų renkami atstovai.</p>	

Siekiant į mokyklos tobulinimo procesą įtraukti vaikus ir tėvus, rengiamos įvairios apklausoje, pvz. tėvai dalyvavo įstaigos įsivertinime. Vaikai dalyvavo apklausoje dėl ugdymo aplinkos tobulinimo.

Bendras mokyklos išorinio vertinimo apibendrinimas pagal sritis

Sritis	Kokybės lygis
1. Vaiko gerovė	2
2. Ugdymasis	2
3. Ugdymo(si) aplinka	2
4. Ugdymo strategijos	2
5. Pasiekimų vertinimas ir ugdymo planavimas	3
6. Bendradarbiavimas su vaikų šeimomis	3
7. Besimokančios organizacijos kultūra	3

Sąsajos su mokyklos programa: vertinimo metu paaiškėjo, kad mokyklos ikimokyklinio ugdymo programoje nurodyto veiklos tikslo ir užsibrėžtų uždavinių siekimas vyksta kryptingai, daugumos uždavinių realizavimas praktikoje yra sėkmingas. Stiprieji mokyklos veiklos kokybės aspektai, vertintojų surinktais duomenimis, yra šie: **pasiekimų vertinimas ir ugdymo planavimas** (*išskirtinai ir efektyviai pagal Mokyklos nustatytą formą vaikų pasiekimai fiksuojami vaiko pasiekimų aplanke ir skaitmeninėj laikmenoj*), **Bendradarbiavimas su vaikų šeimomis** (*gerbiama kiekviena šeima, vaikų pasiekimai aptariami išlaikant konfidencialumą ir pagarbą šeimos privatumui, turinčios panašių poreikių, interesų šeimos dalyvauja socialinių tinklų diskusijose*), **besimokančios organizacijos kultūra** (*strateginiai, metiniai ir kiti planai kuriami visos bendruomenės sutarimu*).

Išorinio vertinimo metu mokyklos veiklos kokybės tobulintini aspektai nustatyti srityse. Pagal juos ir kitas įvertintas mokyklos veiklos sritis yra teikiamos tokios rekomendacijos mokyklos veiklai tobulinti:

Pagal įvertintas mokyklos sritis yra teikiamos tokios rekomendacijos mokyklos veiklos tobulinimui:

Veiklos kokybės tobulinimo pasiūlymai, kurie turi būti įgyvendinami nedelsiant:

1) Mažinti mokytojo dominavimą įvairių veiklų metu - sudaryti vaikams daugiau galimybių patiems rinktis, suteikti vaikams daugiau laisvės išbandyti naujus dalykus. Mokytojas turėtų ateiti į pagalbą tik vaiko paprašytas, o ne suteikti iš karto pagalbą (padarant už jį), palaikyti vaiko iniciatyvą, įsiklausant į jo pasiūlymus, išlaikyti pusiausvyrą tarp organizuotos ir savaiminės veiklos.

2) Veiklos kokybės tobulinimo pasiūlymai, kurie turi būti įgyvendinami trumpuoju laikotarpiu (nuo kelių mėn. iki metų):

Tobulinti mokytojų ugdymo strategijas, susijusias su žaidimu. Skatinti vaikų laisvą, vaizduote paremtą žaidimą – žaidimą organizuoti kaip pagrindinę vaikų raidą ir ugdymąsi skatinančią veiklą: skatinti žaisti skirtingo tipo žaidimus, rodyti susidomėjimą ir palaikymą vaikų kuriamiems žaidimams, pasiūlyti netikėtų idėjų.

Skatinti vaikų tarpusavio sąveiką ir kokybišką bendravimą bei bendradarbiavimą, komandiškai kuriant ir kasdienėje veikloje natūraliai pritaikant grupės taisykles.

3) Veiklos kokybės tobulinimo pasiūlymai, kurie turi būti įgyvendinami ilguoju laikotarpiu (per 5 metus):

Ugdymo tikslams panaudoti palankias visos įstaigos vidaus ir lauko erdves: kūrybingai panaudoti grupių miegamuosius, įgalinti ugdymui(si) koridorius, skatinti vaikus keisti, transformuoti, pritaikyti grupės erdves savo sumanymams, praturtinti įstaigos lauko teritoriją vaikams patraukliomis žaidimo priemonėmis, skatinančiomis aktyviai veikti.

Galutinė išvada: Ikimokyklinio ugdymo programą vykdančios mokyklos Bitutė“ veiklos kokybė trejose srityse vertinama 3 lygiu (išskirtinė praktika), keturiose vertinama 2 lygiu (veiksminga praktika). Išorės vertintojų nuomone, mokykla yra pajėgi įgyvendinti mokyklos veiklos tobulinimo rekomendacijas. Mokykla įsipareigojo apie mokyklos veiklos priemonių, kurių įgyvendinimas turi būti įvykdytas nedelsiant, informuoti steigėją ir nacionalinio lygmens instituciją, atsakingą už mokyklų išorinio vertinimo ir įsivertinimo proceso stebėseną.

Parengė: Sonata Lažauninkienė, Birutė Žvirblytė, Vaida Vaitiekūnienė

2021-09-24